

Expertsessie: Veilige Verkeersdeelnemers

1 oktober 2025

Wie zijn wij?

Even voorstellen

- Hessel de Jong

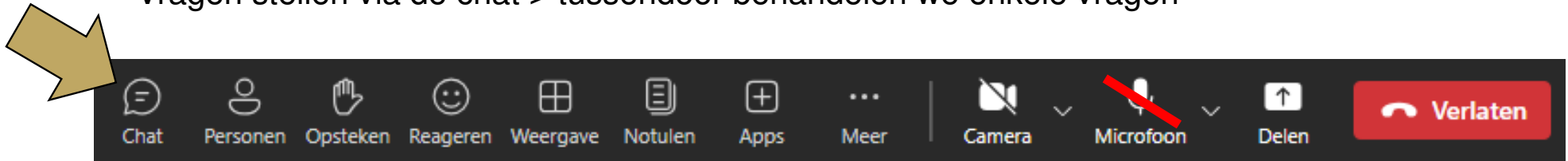

- Lysanne de Gijt

Maar eerst...

...de huisregels

- Vragen stellen via de chat > tussendoor behandelen we enkele vragen

- Eventueel vragen achteraf via de mail: info@aanpakspv.nl

- Microfoon uit =

- Sessie wordt opgenomen

Wat gaan we doen?

- Over Aanpak SPV
- Thema Veilige Verkeersdeelnemers
- Data over de SPI Veilige verkeersdeelnemers: What's in it for me?
 - Lysanne de Gijt
- Tot slot

Over Aanpak SPV

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

JULLIE!

+

kennisplatform
CROW

=

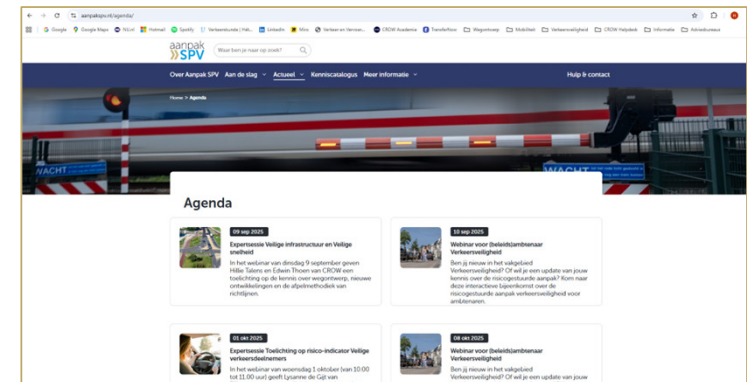
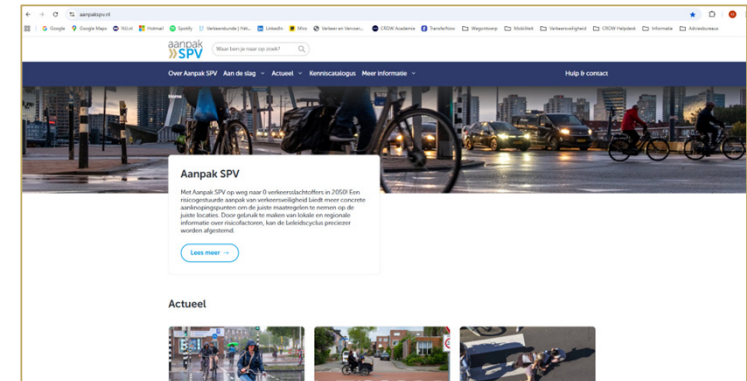
aanpak
»SPV

Samen vooruit met de risicogestuurde aanpak Verkeersveiligheid

www.aanpakSPV.nl

Over Aanpak SPV

- Ondersteuning van overheden met aanbieden van kennis en kennisproducten
 - Website www.aanpakspv.nl
- Focus op de praktische aanpak door:
 - Kennisoverdracht/delen van informatie en ervaringen
 - Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning
- Ondersteuning provincies en regio's
- Kennissessies op kleinschalig niveau
- Digitale helpdesk via info@aanpakspv.nl

Thema Veilige Verkeersdeelnemer

Kennisproducten Aanpak SPV

Risicogestuurde aanpak

- Vertaling van Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 naar vijf Risico-indicatoren.

[Klik naar het document](#)

		Risico-indicatoren				
		Veilige infrastructuur	Veilige snelheid	Veilige verkeersdeelnemers	Veilige voertuigen	Hoogwaardige traumazorg
SPV-beleids thema's	1 Veilige infrastructuur	✓				✓
	2 Heterogeniteit in het verkeer	✓	✓			
	3 Technologische ontwikkelingen		✓	✓	✓	✓
	4 Kwetsbare verkeersdeelnemers	✓	✓	✓	(✓)	
	5 Onervaren verkeersdeelnemers			✓		
	6 Rijden onder invloed			✓		
	7 Snelheid in het verkeer		✓			
	8 Afleiding in het verkeer			✓		
	9 Verkeersovertreeders		✓	✓		

Veilige Verkeersdeelnemers

[Klik naar het document](#)

1. Nuchtere bestuurders

Alcohol gebruik

Drugsgebruik

Medicijnen

2. Gebruik Beveiligingsmiddelen

Gordel

Kinderzitje

Helm

3. Lichtvoering

Lichten aan per
zichtcondities

4. Aandacht bij het verkeer

Gebruik telefoon

Vermoeidheid

Data over risico-indicatoren

The screenshot displays the website verkeersveiligheid.ndw.nu. The left sidebar contains the logo 'ndw VERKEERS VEILIGHEID' and navigation links for 'Overzicht' and 'Kaart'. The main content area is organized into several sections:

- Top Row:** Four indicator cards: 'Oversteekplaatsen' (last update: 6 months), 'Geleiderails (middenbe...)' (last update: 8 months), 'Middenbermbreedte' (last update: 8 months), and a Google Translate widget.
- Second Row:** Two indicator cards: 'Voetgangersoversteek...' (last update: 6 months) and 'Breedtelabels fietspad' (last update: 5 months).
- Veilige Snelheid:** Three indicator cards: 'Snelheidslimieten' (last update: 12 days), 'Monitor Snelheid' (last update: 6 months), and 'Schatting V85 alle wegen' (last update: 6 months).
- Veilige verkeersdeelnemers:** Four indicator cards: 'Helmdracht brom- & sn...' (last update: 2 months), 'Lichtvoering en Helmdr...' (last update: 2 months), 'Apparatuurgebruik, Gor...' (last update: 2 months), and 'Rijden Onder Invloed in ...' (last update: 7 months).
- Veilige voertuigen:** One indicator card: 'APK & Leeftijd persone...' (last update: 2 months).

Each card includes a brief description of the data and a link to the full dataset.

Klik naar de website

Presentatie Lysanne de Gijt

Rijden onder invloed

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Data over de SPI Veilige verkeersdeelnemers What's in it for me?

Expertsessie CROW

Datum: 1 oktober 2025

Presentatie door: Lysanne de Gijt
(lysanne.de.gijt@minienw.nl)

Advies uit 2022

- › Veldwaarnemingen
- › Vragenlijsten
- › Meetprotocollen
- › Checklist

SPI veilige verkeersdeelnemers

Programma van eisen voor monitoring

Veldwaarnemingen

Rapportage, gemiddelde in NL

- ❑ Rijden onder invloed van alcohol (2006-2022)

Losse rapportages, per **wegtype** over

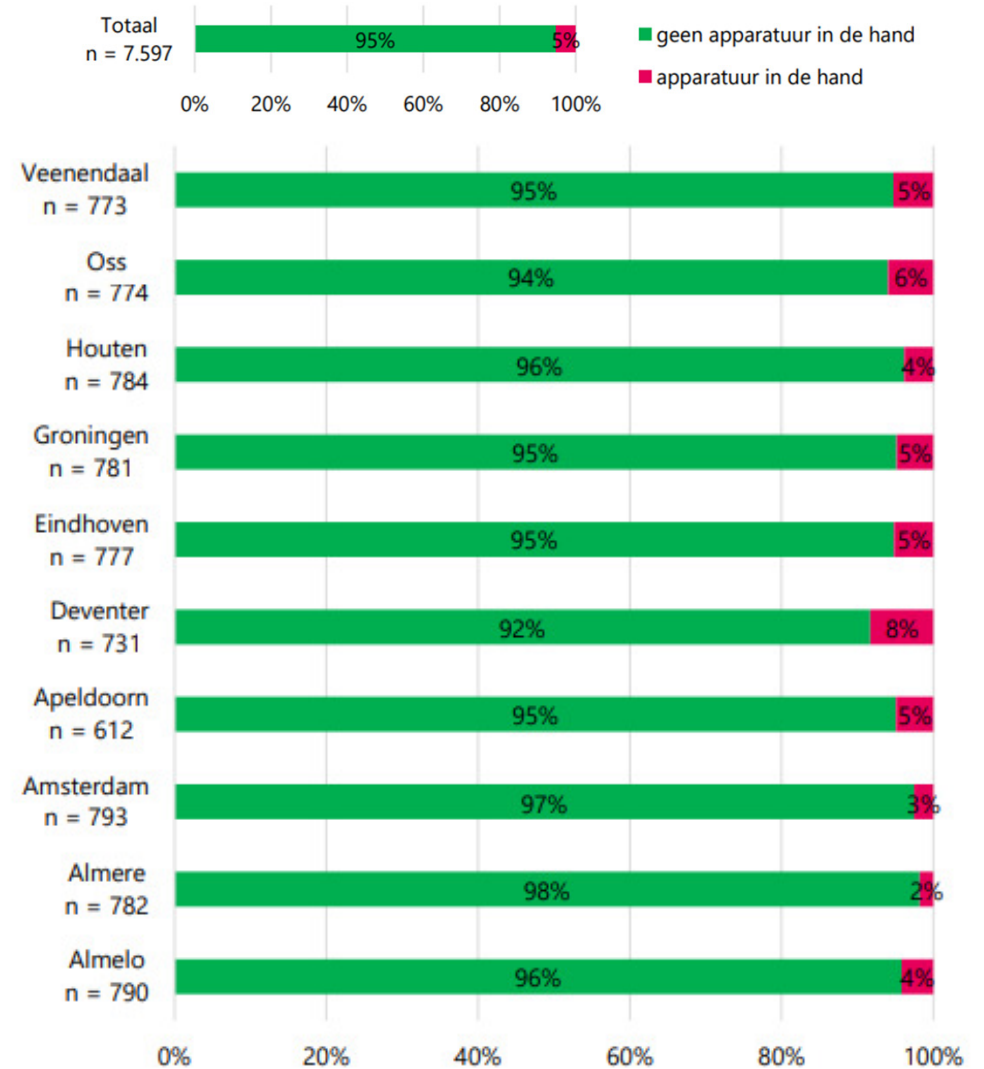
- ❑ Apparatuur gebruik, gordelgebruik en kinderzitje (oa 2024)
- ❑ Lichtvoering, apparatuur gebruik en helmgebruik fiets (oa 2024)
- ❑ Helmgebruik snor en bromfiets (2024)

In de rapportages uitsplitsingen op

- Type voertuig
- Leeftijdscategorie
- Geslacht
- Tijdsvak
- binnen of buiten de kom (bij fiets)

- ➔ Rapportages staan op [NDW dataportaal](#)
- ➔ Meetprotocollen via [Trendline](#)

Apparatuurgebruik op gemeentelijke wegen door motorvoertuig bestuurders

Vragenlijstonderzoek

Aandeel gedraging over alle uitgevraagde voertuigen

Eén rapport met daarin:

- ☐ Rijden onder invloed; alcohol, drugs en medicijnen
- ☐ Aandacht op de weg; Apparatuur gebruik en vermoeidheid
- ☐ Gebruik beveiligingsmiddelen; Gordelgebruik, kindersitje, helmgebruik

In rapportage uitsplitsingen en analyses op:

- Provincie
- Type voertuig

-> Data en rapport staan op [NDW dataportaal](https://www.ndw.nl/dataportaal)

Tabel 1.1 - Overzicht '1 keer of meer' gerapporteerd onveilig gedrag²

Regio	Rijden onder invloed van alcohol	Rijden onder invloed van drugs	Rijden onder invloed van medicijnen	Rijden zonder gordel	Rijden zonder helm	Kinderen vervoeren zonder kindersitje	Mobiel apparaat vasthouden en/of bedienen	Vermoeid rijden
Nederland	27%	4%	9%	16%	16%	24%	42%	23%
Groningen	25%	6%*	11%	14%	22%*	29%*	41%	24%
Friesland	26%	5%	11%	19%	24%*	23%	39%	24%
Drenthe	20%*	3%	9%	16%	13%	25%	36%*	22%
Overijssel	29%	3%	9%	15%	15%	27%*	45%	22%
Flevoland	18%*	1%*	9%	13%	13%	29%*	43%	33%*
Gelderland	24%	3%	10%	15%	17%	27%*	44%	22%
Utrecht	29%	4%	7%*	16%	18%	22%	49%*	25%
Noord-Holland	30%*	6%*	8%	15%	16%	26%*	44%	24%
Zuid-Holland	26%	3%	9%	13%*	14%*	23%	43%	22%
Zeeland	23%	3%	11%	17%	25%*	27%	39%	24%
Noord-Brabant	31%*	3%*	8%*	17%	10%*	22%*	42%	24%
Limburg	26%	4%	11%*	17%	25%*	18%*	37%*	21%

*Significant hoger/lager dan Nederland totaal minus de provincie ($p < 0,05$)

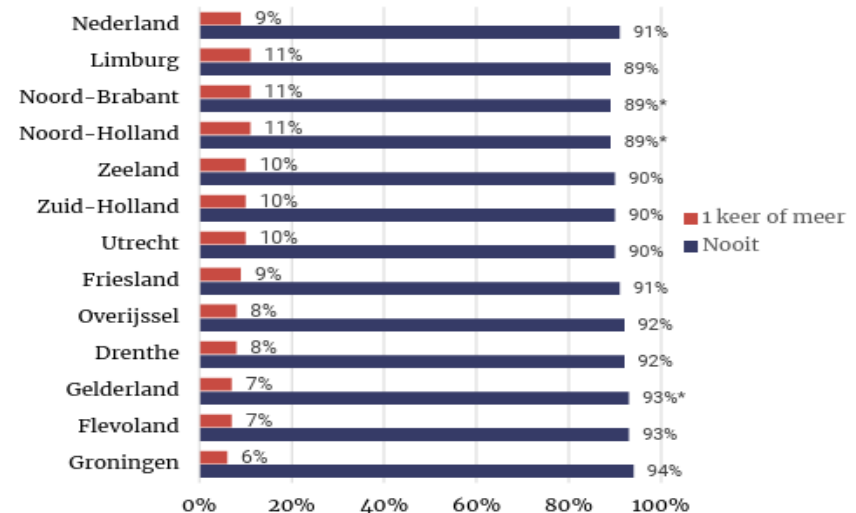
Aandeel rijden onder invloed van alcohol in de auto

- 2,5% van de auto bestuurders reed onder invloed van alcohol in de weekendnachten (veldonderzoek [I&O, 2022](#))
- 9 % van de (auto)bestuurders reed in 2023 wel eens onder invloed van alcohol ([Vragenlijstonderzoek Veilige Verkeersdeelnemers 2023, I&O](#))

Tabel 0.6 - Ontwikkeling overtreiders naar gemeentegrootte (2006-2022)

	2006	2010	2011	2013	2015	2017	2019	2022
< 50.000 inwoners	2,7%	2,1%	1,6%	1,7%	1,1%	1,1%	2,1%	3,0%
50.000 - 100.000 inwoners	2,8%	2,1%	2,0%	1,9%	2,0%	1,1%	2,0%	1,6%
> 100.000 inwoners	3,2%	2,6%	2,5%	1,7%	1,8%	1,7%	2,4%	2,8%

Figuur 3.3 - Hoe vaak heb je de afgelopen 12 maanden onderstaande dingen gedaan? Autorijden nadat ik meer alcohol op had dan toegestaan (n=6.467)

*Significant hoger/lager dan Nederland totaal minus de provincie ($p < 0,05$)

Facts & Figures

nieuwe databronnen

Vragenlijst onderzoek Veilige Verkeersdeelnemers 2023

Ritkenmerken

- frequentie
- **Wegtype**
- **Ritlengte**
- Aantal passagiers

Persoonskenmerken

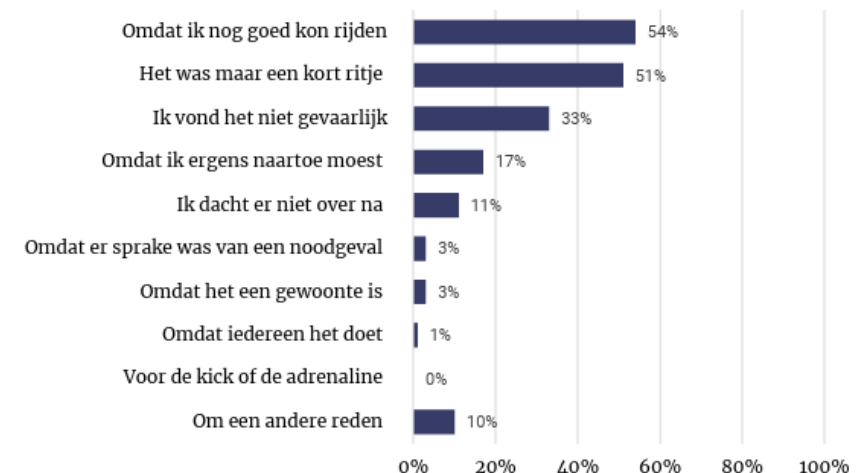
- Leeftijdscategorie
- Geslacht
- **stedelijkheidsgraad**

Gedragsdeterminanten

- Motieven
- Pakkans
- Risicoperceptie
- Sociale norm
- Aanvaardbaarheid

[V2_7_1] Nadat ik meer alcohol op had dan toegestaan : Hoe lang duurde de autorit de laatste keer dat je dit deed?	korter dan 15 minuten	67%
	15-30 minuten	25%
	30-45 minuten	5%
	45-60 minuten	2%
	60-120 minuten	1%
	langer dan 120 minuten	1%
	Total	100%

Figuur 3.4 - Waarom bestuurde je een auto nadat je alcohol had gebruikt? (n=575)

Facts & Figures

Aandeel rijden onder invloed van drugs in de auto

- Circa 2,8% van de onderzochte Nederlandse autobestuurders had sporen van drugs in het lichaam. Hiervan reed 2,1% onder invloed van cannabis (hasj en wiet) ([Druid, 2011](#))
- 1% van de autobestuurders reed wel eens na het gebruik van drugs ([Vragenlijstonderzoek Veilige Verkeersdeelnemers 2023, I&O](#))

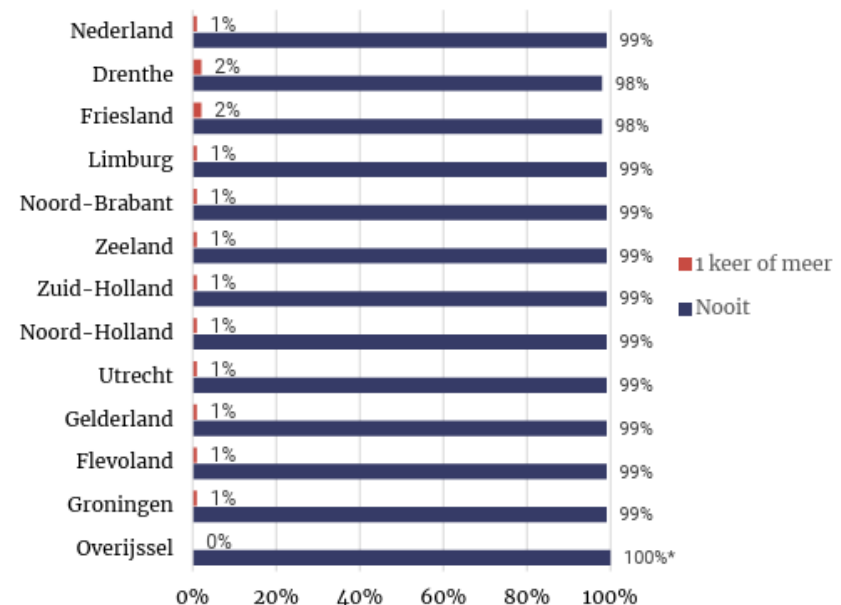

NOS Nieuws • Maandag 30 juni, 13:46

Politie betrapt meer weggebruikers die drugs hebben gebruikt

Weggebruikers in Nederland zijn in de eerste vijf maanden van dit jaar vaker onder invloed van drugs achter het stuur betrapt dan in dezelfde periode vorig jaar. Dat aantal is met circa een derde gestegen, van ruim 8400 naar ruim 11.000. Dat bevestigt de politie na [berichtgeving door het AD](#).

Figuur 4.3 - Hoe vaak heb je de afgelopen 12 maanden onderstaande dingen gedaan? – Autorijden nadat ik drugs had gebruikt (n=6.467)

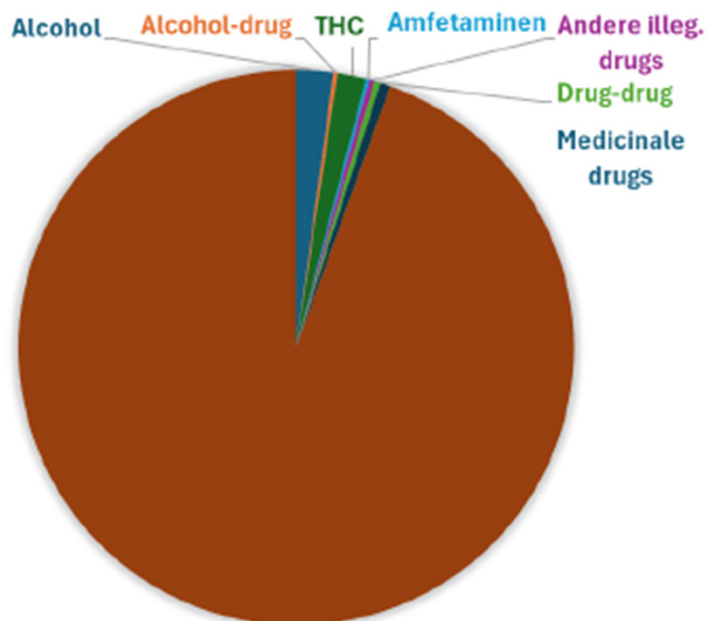

Slachtoffers door rijden onder invloed van alcohol en/of drugs?

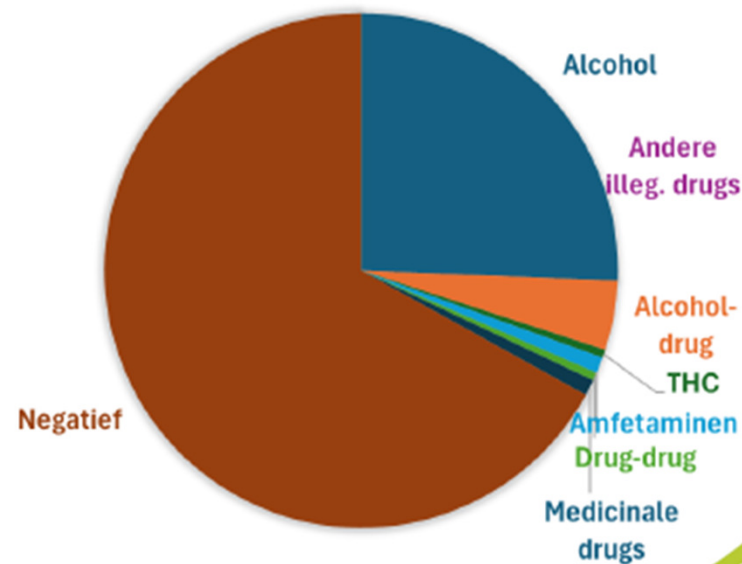
- In 2015 was de schatting dat er 75 tot 140 verkeersdoden waren als het gevolg van rijden onder invloed van alcohol, dit is 12-23% van het totale aantal verkeersdoden ([SWOV, 2016](#))
- Hoeveel dodelijke slachtoffers er door drugsgebruik in het verkeer vallen is onbekend
- Van de verkeersslachtoffers die in 2021 de SEH-afdeling bezocht hebben is van 6 procent (naar schatting circa 6.400 verkeersslachtoffers) bekend dat het slachtoffer alcohol en/of drugs gebruikt had. Bij twee derde deel van hen was sprake van ernstig letsel. Dit is een ondergrens. ([VeiligheidNL, 2022](#))
- 76% van de verkeersslachtoffers van de afgelopen tien jaar, die voorafgaand aan het ongeval alcohol/drugs gebruikt hadden, betrof een fietser. ([VeiligheidNL, 2022](#))

Bestuurders op de weg – Nederland 2007-2009

Gewonde bestuurders – Nederland 2007-2009

Bron: DRIID (2007-2009)

Wat komt er oa nog aan

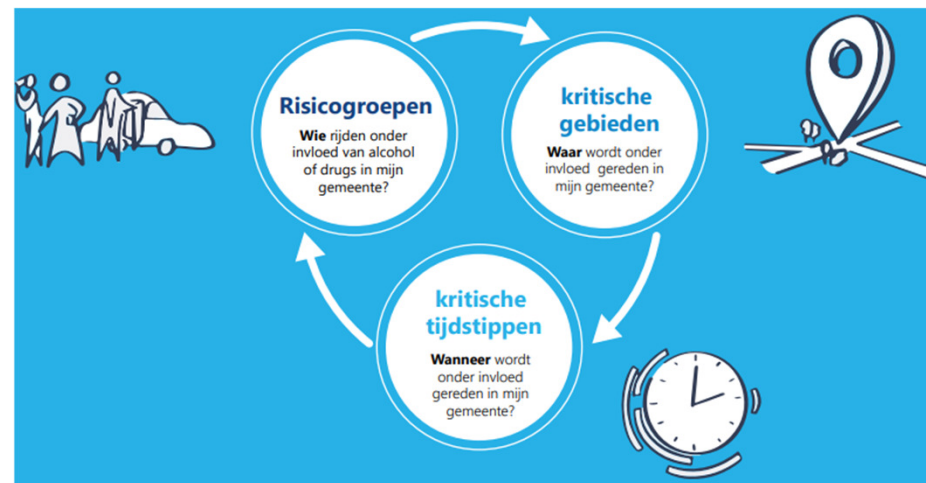
- › Veldwaarnemingen 2025
- › Totaal rapport veldwaarnemingen met vergelijking over eerdere jaren
- › Vergelijking met Europa (trendline)
- › Vragenlijstonderzoek 2025
- › Veldwaarnemingen alcohol én drugs
- › Speekselonderzoek
- › Schatting verkeersdoden alcohol (en hopelijk straks ook drugs)
- › Update van de Onderzoeksagenda ROI

Zelf aan de slag

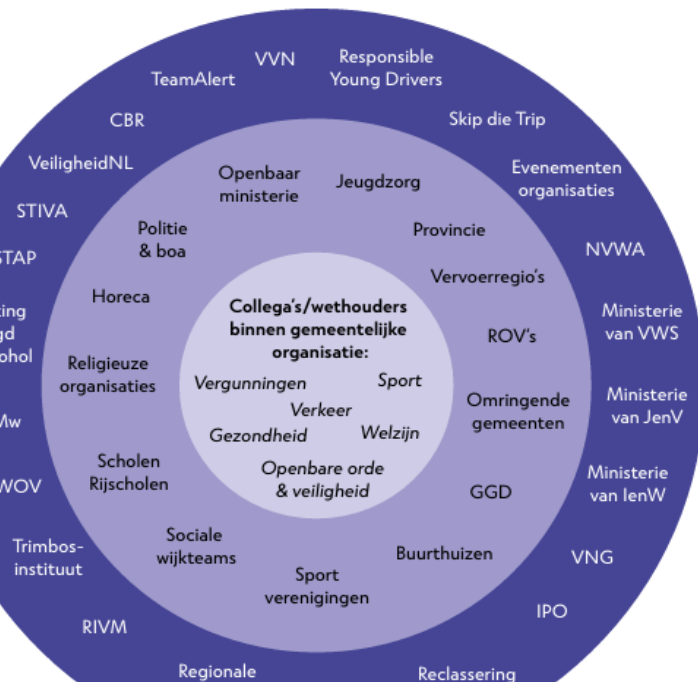
Risicolens ROI

Werk samen en laat je inspireren!

- › Handreiking voor gemeenten
- › Handreiking communicatie ROI

Integrale aanpak van rijden onder invloed

Handreiking voor gemeenten

kennis
netwerk
spv
Strategisch Plan
Verkeersveiligheid

Aansluiting zoeken bij

- Sport – BobSport ism het JOGG-team zoals in Zeeland www.jogg-teamfit.nl
- Communicatie – deel de handreiking ROI, planning en materialen van de campagnes www.verkeersveiligheidcampagnes.nl
- Handhaving – Vraag via de bestuurlijke driehoek (burgemeester, Openbaar Ministerie en politie) politie-inzet aan zoals Westland
- Vervoer/transport concessieverlening -
Neem de eis '[een actief ADM beleid](#)' op in aanbestedingen voor vervoer

Op het verkeers/mobiliteitsdomein

bijvoorbeeld

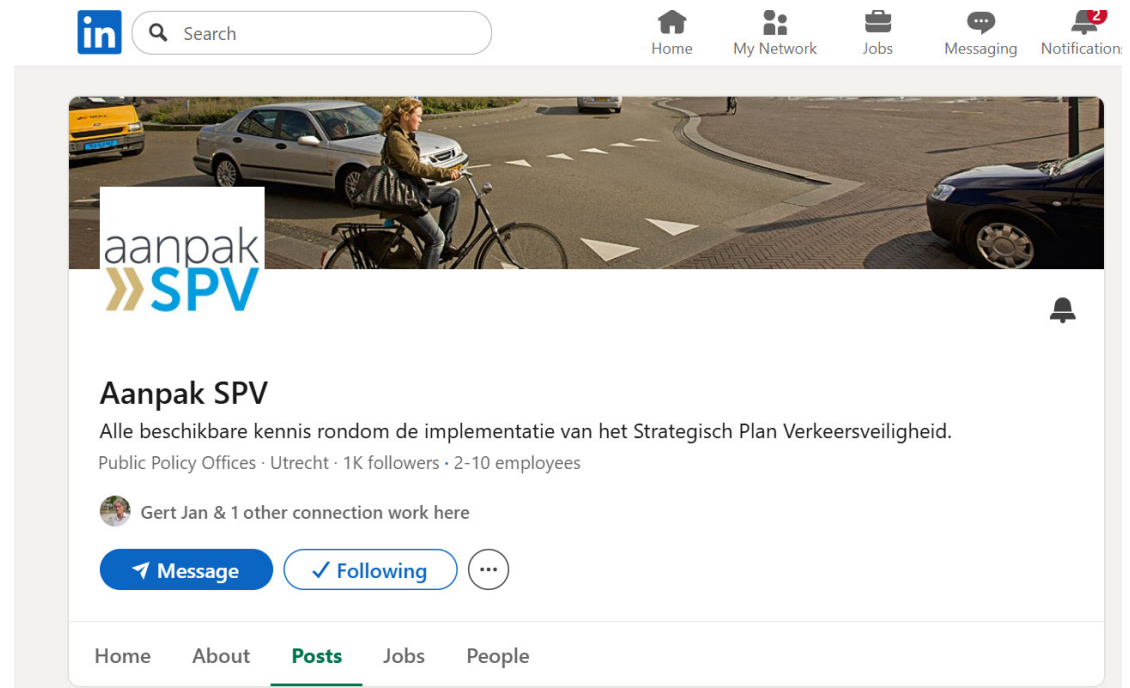
- › Vervangend vervoer
- › Verkeerseducatie / voorlichting
- › Vergunningverlening omtrent deelvervoer
- › Aansluiten bij de BOB campagne (8 dec 2025 aftrap)
- › Vergunningverlening omtrent evenementen
- › Neem de eis 'een actief ADM beleid' op in aanbestedingen voor vervoer

Vragen?

Up to date blijven? Volg
Aanpak SPV op LinkedIn!

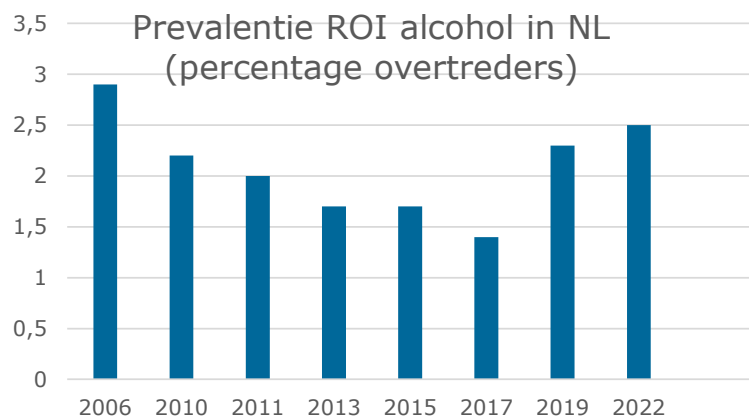

Hoeveel wordt er in de auto onder invloed van alcohol gereden?

Facts & Figures
bestaande databronnen

→ Veldwaarnemingen 2,5% van de auto bestuurders reed onder invloed van alcohol in de weekendnachten (veldonderzoek [I&O, 2022](#))

Veldonderzoek op straat

-A selecte steekproef van automobilisten
-in weekendnachten tussen 22.00-04.00 uur
-in samenwerking met de politie.

Tabel 0.6 - Ontwikkeling overtreders naar gemeentegrootte (2006-2022)

	2006	2010	2011	2013	2015	2017	2019	2022
< 50.000 inwoners	2,7%	2,1%	1,6%	1,7%	1,1%	1,1%	2,1%	3,0%
50.000 - 100.000 inwoners	2,8%	2,1%	2,0%	1,9%	2,0%	1,1%	2,0%	1,6%
> 100.000 inwoners	3,2%	2,6%	2,5%	1,7%	1,8%	1,7%	2,4%	2,8%

Facts & Figures

mogelijke toekomstige bronnen

Speeksel onderzoek SEH	Aandeel verkeersongevallen met alcohol en/of drugs	gestart in 2024	IenW / VeiligheidNL
ZONmw alcohol preventie	Oa Prognose aandeel doden en gewonden door alcohol 2023-2040	In afwachting van toekenning. Prognose: Start in 2024	ZONMW/ SWOV, Ecorys, IVO en TeamAlert
Gedragsonderzoek	Nuchter rijden nader verklaard	Oplevering in 2024	DPC/ marketresponse
Diepte interviews jongeren en hun eerste keer onder invloed	Wat beïnvloedt de keuze van jongeren om voor het eerst onder invloed achter het stuur te stappen?	Verwacht in 2024	Subsidie IenW/ TeamAlert
Vragenlijstonderzoek onder jongeren: trend in drugsgebruik en de geldende sociale norm rondom drugsgebruik (in het verkeer)	Gebruiken jongeren drugs in het verkeer en welke soorten drugs al dan niet in combinatie ook met alcohol	Verwacht in 2024	Subsidie IenW/ TeamAlert
Literatuuronderzoek, interviews en simulator onderzoek naar cannabis	Centrale vraag is wat de invloed is van cannabis (THC) op hogere-ordevaardigheden zoals gevaarherkenning, zelfinzicht en risicobewustzijn.	Afronding PhD in 2026	SWOV / PhD

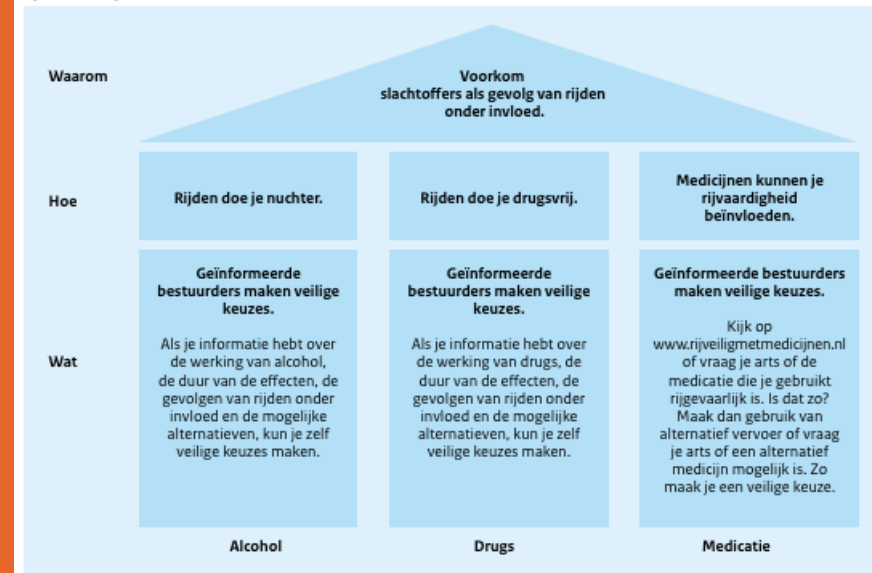
Wat is/komt er nog meer voor gemeenten

- Handreiking communicatie ROI
- Handreiking gemeenten ROI

Belangrijke informatieportalen:
Alcoholinfo.nl
CBR.nl
Drugsinfo.nl
Komveiligthuis.nl
OM.nl
Rijveiligmetmedicijnen.nl
Trimbos.nl

Figuur 2: Het message house.

De Nationale Monitor voor de veiligheid op de weg. Voor meer informatie over de gebruikscijfers van de www.nationaledrugmonitor.nl.

- ☐ **Voorkom je alarmerende boodschappen zonder handelingsperspectief?**
Angst aanjagen is vaak niet de weg tot gedragsverandering. Koppel een waarschuwend bericht altijd aan handelingsperspectief.

Beeldgebruik

- ☐ **Ben je niet onbewust aan het stigmatiseren?**
Pas op dat de afbeeldingen die je gebruikt niet stigmatiseren. Gebruik bijvoorbeeld geen afbeelding van iemand die er ongezond en mager uitziet en drugs gebruikt.
- ☐ **Breng je in plaats daarvan juist het gewenste gedrag in beeld?**
Gebruik bijvoorbeeld beelden van mensen met frisdrank of een zelfverzekerde, nuchtere bestuurder.

Checklist

Tot slot

Kennisproducten Aanpak SPV

www.aanpakspv.nl

Alle kennisproducten over risicogestuurde aanpak

[Stappenplan: 'Van risicoanalyse tot uitvoeringsprogramma'](#)

[Kenniscatalogus, met artikelen over Veilige Verkeersdeelnemers](#)

- Met handige zoekfunctie

[Webpagina 'Data en informatie'](#)

- Definities van de risico-indicatoren
- Factsheet over databronnen

[Data en risico-scores Veilige infrastructuur voor alle wegbeheerders \(NDW\)](#)

- Per kenmerk een totaalscore van areaal (praktisch)
- Per kenmerk een onderbouwing van de opbouw van de data (technisch)

Kennissessies Aanpak SPV

Expertsessies 2025

- De 3 E's en gedragsbeïnvloeding (samen met gedragsdeskundige) – 19 november 2025
- Nieuwe expertsessies in 2026

Webinar voor (beleids-)ambtenaar Verkeersveiligheid

- Nog drie dit jaar
- Algemene basiskennis over Strategisch Plan Verkeersveiligheid en de risicogestuurde aanpak + hulpmiddelen om zelf aan de slag te gaan

Meer informatie of aanmelden? > [KLIK!](#)

www.aanpakspv.nl

info@aanpakspv.nl

